शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, नांदेड.

निती पाठ पुस्तिका

NCTE Code No. B.Ed. WRC/5-6/21/99/3786 / 113118
M.Ed. 7610/125190/113118
University College Code No. 129
Ph.No. Office : (02462) 224523 Fax No. : (02462) 222220
gcenanded@gmail.com

अनुक्रमणिका

१) राष्ट्रगीत
२) वंदेमातरम
३) प्रार्थना
३) ओम तत्सत
४) विद्यापीठ गीत
५) आचंद्र सुर्य नांदो......
६) हम होंगे कामियाब
७) खरा तो एकची धर्म
८) हिंद देश के निवासी
९) ऐ मालिक तेरे बंदे हम
१०) इतनी शक्ती हमें देना दाता
११) हा हिंद देश माझा
१२) ह्या भारतात बंधुभाव नित्य वसू दे
१३) जयोऽस्तूते
१४) सबके लिए खुला है; ये मंदिर ये हमारा......
१५) या जगतात शांतिभाव
१६) पसायदान

राष्ट्रगीत

जन गण मन अधिनायक जय हे
भारत भाग्य विधाता ।
पंजाब, सिंध गुजरात, मराठा,
द्रविड, उत्कल, बंग,
विंध्य, हिमाचल, यमुना गंगा,
उच्छल जलधि तरंग,
तब शुभ नामे जागे, तब शुभ आशिष मागे,
गाहे तव जय गाथा,
जनगण मंगलदायक जय हे,
भारत भाग्य विधाता ।
जय हे । जय हे । जय हे ।
जय जय जय जय हे ।

वंदे मातरम्

वंदे मातरम्

सुजलाम् , सुफलाम मलयजशीतलाम ।

सश्यशामलाम् मातरम ।। वंदे मातरम् ।

शुभ्रजोत्स्नाम्, पुलकितयामिनीम् ।

फुल्यकुसुमित, दुमदलशोभिनीम् ।

सुहासिनीम्, सुमधूरभाषिणीम् ।

सुख्दाम् वरदाम् मातरम् ।

वंदे मातरम्, वंदे मातरम्, वंदे मातरम् ।

।। प्रार्थना ।।

ॐ भद्रं कर्णेभि : शृणुयाम देवा
भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः /
स्थिरैरंगैस्तुष्टुवां सस्तनूभिर्
व्यशेम देवहितप्रयदायु : //

प्रशिक्षणार्थिन : सर्वे
वयमत्र समागता :
स्मरेम ध्येयवाक्यं न :
प्रज्वालितो दिप इव प्रदिपात :

विद्यालय हे मंदिर सुंदर प्रयाग जणू हे प्रज्ञेचे
ज्ञानदिवाळी शोभा उजळी प्रसन्न गृह हे विद्येचे

समता ममता त्याग बंधुता सेवा गुण हे नित्य स्मरा
अमृतत्त्वाच्या जयजयकारा ज्ञानधनाची कास धरा //

समर्पिताचे जीवन जगणे प्रतिभारत हा छंद महा
तोचि शिक्षक संस्कृतिरक्षक ज्ञानदान ही ज्यास स्पृहा

इथे भारती ज्ञान आरती उन्मेषांची अर्घ्यफुले
अर्पित सजले विद्यामंदिर मांगल्याची ज्योत जळे //

या वेदीवर अज्ञतमाचा अहंपणाचा होम करु
स्फूर्ति दीप्तिला प्रेरक ऐशा कृतिने विद्यालय सजवू

भगिरथ होवू हीच प्रतिज्ञा चैतन्याचा फुलवू मळा
देवि शारदा प्रसन्न होवो, साधकास ह्या तिचा लळा //

इथे नित्य व्हावे सुखी सर्व जीव इथे आयुआरोग्य नांदो सदैव
सदानंद मांगल्य लाहोत सर्व नसो दुःख कोणा असो शंतिपर्व

ॐ सहना ववतु / सहनौ भुनक्तु / सहवीर्य करवावहै /
तेजस्विनावधीतमस्तु मा विदविषावहै /

ॐ शांतिः शांतिः शांतिः

ओम तत्सत

ओम् तत्सत श्री नारायण तू, पुरुषोत्तम गुरु तू ।
सिद्ध बुद्ध तू, स्कंद विनायक , सविता पावक तू ।
ब्रह्मा मज्द तू, यव्ह शक्ती तू, इश पिता प्रभू तू ।
रुद्र विष्णु तू, राम कृष्ण तू, रहिम ताओ तू ।
वासूदेव गो, विश्वरूप तू , चिदानंद हरी तू ।
अद्वितीय तू, अकाल निर्भय, आत्मलिंग शिव तू ।।
आत्मलिंग शिव तू ।। आत्मलिंग शिव तू ।।

अकरा वर्ते

अहिंसा सत्य अस्तेय ब्रह्मचर्य असंग्रह ।
शरीरश्रम अस्वाद सर्वत्र भयवर्जन ।।
सर्व धर्मी समानत्व स्वदेशी स्पर्श भावना ।
ही एकादश सेवावी नम्रत्वे व्रत निश्चयें ।।१।।

सदेव
ंतिपर्व

विद्यापीठ गीत

विद्येची अन् पवित्रतेची इथे वाहते ज्ञानधारा
मानवतेचा मंगलमय हा इथे खेळतो विश्ववारा ।।धृ।।

तेजोमय उजळितो प्रकाश
श्रमाचे, कष्टाचे आकाश
संपविते सौदामिनी, युगांचा अंधार सारा
विद्येची अन् पवित्रतेची इथे वाहते ज्ञानधारा ।।१।।

चंदनाची व्रतस्थ भूमि
प्रज्ञा, प्रतिभा गगनगामी
समतेचा ममतेचा हा साधनेचा अढळ तारा
विद्येची अन् पवित्रतेची इथे वाहते ज्ञानधारा ।।२।।

बुद्धकरुणेचा विहार इथे
शिवरायाचा आचार इथे
निरंतर न्यायासाठी स्वातंत्र्याचा इथे पहारा
विद्येची अन् पवित्रतेची इथे वाहते ज्ञानधारा ।।३।।

विचार – विवेक विज्ञानाचे
ज्ञानतीर्थ हे महात्मतेचे
मातीच्या मोहराचा गोदावरीचा इथे किनारा
विद्येची अन् पवित्रतेची इथे वाहते ज्ञानधारा ।।४।।

आचंद्र सुर्य नांदो......

हे राष्ट्र देवतांचे , हे राष्ट्र प्रेषितांचे
आचन्द्र सुर्य नांदो, स्वातंत्र्य भारताचे ।।धृ।।

कर्तव्यदक्ष भुमी, सीतारघुत्तमाची;
रामायेण घडावी, येथे पराक्रमाची;
शिर उंच उंच व्हावे, हिमवंत पर्वतांचे
आचन्द्र सुर्य नांदो, स्वातंत्र्य भारताचे ।।१।।

येथे नसो निराशा, थोड्या पराभवाने ;
पार्थास बोध केला ; येथेच माधवाने ;
हा देश स्तन्य प्याला, गीताख्य अमृताचे
आचन्द्र सुर्य नांदो, स्वातंत्र्य भारताचे ।।२।।

येथेच मेळ झाला, सामर्थ्य संयमांचा ।
येथेच जन्म झाला, सिध्दार्थ गौतमाचा ।
हे क्षेत्र पुण्यदायी, भगवान तथागतांचे
आचन्द्र सुर्य नांदो, स्वातंत्र्य भारताचे ।।३।।

हे राष्ट्र विक्रमाते; हे राष्ट्र शांततेचे,
सत्यार्थ झुंज द्यावी, या जगत्या प्रेथेचे,
येथे शिव प्रतापी, नरसिंह योग्यतेचे
आचन्द्र सुर्य नांदो, स्वातंत्र्य भारताचे ।।४।।

येथे परंपरांचा, सन्मान नित्य आहे ।
जन शासना तळीचा, पायाच सत्य आहे ।
येथे सदा निनादो जय गीत जागृताचे
आचन्द्र सुर्य नांदो, स्वातंत्र्य भारताचे ।।५।।

खरा तो एकची धर्म ....

खरा तो एकची धर्म, जगाला प्रेम अर्पावे ।।धृ।।

जगीजे हीन अति पतित;
जगीजे दीन पददलित;
तया जावूनी उठवावे ; जगाला .... ।।१।।

सदा जे आर्त अति विकल,
तयांना गांजती सकल;
तया जावूनी हसवावे ; जगाला .... ।।२।।

कुणा ना व्यर्थ शिणवावे,
कुणा ना व्यर्थ हिनवावे;
समस्ता बंधु मानावे ; जगाला .... ।।३।।

प्रभुची लेकरे सारी,
तयाला सर्वही त्यारी,
कुणा ना तूच्छ लेखावे ; जगाला .... ।।४।।

असे हे सार धर्माचे,
असे हे सार सत्याचे;
परार्था प्राण ही द्यावे ; जगाला .... ।।५।।

हिंद देश के निवासी.......

हिंद देश के निवासी, सभी जन एक है ।
रंग रुप देश भाषा, चाहे अनेक है ।।धृ।।

बेला-गुलाब-जूही, चंपा चमेली ।
प्यारे-प्यारे फुल गुंफे, माला में एक है ।।१।।

कोयल की कुक प्यारी, पपीहे की टेर न्यारी ।
गा रही तराना बुलबुल, राग मगर एक है ।।२।।

गंगा- जमुना ब्रह्मपुत्रा, कृष्णा कावेरी ।
जा के मिल गई सागर में, हुई सब एक है ।।३।।
हिंद देश के निवासी, सभी जन एक है ।

ऐ मालिक तेरे बंदे हम

ऐ मालिक तेरे बंदे हम, ऐसे हो हमारे करम
नेकी पर चलें और बदी से टले ताकि हंसते हुए निलके दम,
ऐ मालिक ....

ये अन्धेरा घना छा रहा, तेरा इन्सान घबरा रहा ।
सो रहा बेखबर कुछ न आता नजर, सुख का सुरज छिपा जा रहा ।
है तरी रोशनी मे वो दम, तो अमावस को कर दे पुनम ।
नेकी पर चलें और बदी से टले ताकि हंसते हुए निलके दम,
ऐ मालिक ....

जब जुल्मों का हो सामना, तब तु ही हमें थामना।
वो बुराई करें, हम भलाई करे, नही बदले की हो कामना ।
बढ उठे प्यार का हर कदम और मिटे गैर का ये भरम ।
नेकी पर चलें और बदी से टले ताकि हंसते हुए निलके दम,
ऐ मालिक ....

बडा कमजोर है आदमी, अभी लाखों हे इसमें कमी ।
पर तु जो खडा है दयालु बडा, तेरी किरपा से धरती थमी ।
दिया तुने हमें जब जनम, तु ही झेलेगी हम सब के गम ।
नेकी पर चलें और बदी से टले ताकि हंसते हुए निलके दम,
ऐ मालिक ....

इतनी शक्ती हमें देना दाता........

इतनी शक्ती हमें देना दाता,
मन का विश्वास कमजोर होना ।।धृ।।
हम चले नेक रस्ते पे हमसे,
भूल कर भी कोई भुल हो ना ।।१।।
इतनी शक्ती ....

दूर अज्ञपान के हो आँधेरे
तुम हमें ज्ञान की रोशनी दें,
हर बूराई से बचते रहें हम,
जितनी भी दे भली जिंदगी दे ......
बैर हो ना किसीका किसी से,
भावना मन में बदलें की हो ना ......
हम चले नेक रस्ते पे हम से,
भूलकर भी कोई भुल हो ना ।।२।।
इतनी शक्ती ....

हम ना सोंचे हमें क्या मिला है,
हम ये सोंचे किया क्या है अर्पण,
फुल खुशियों के बाँटे सभी को
सबका जिवन ही बन जाएँ मधुबन,
अपनी करुणा का जल तु बहा के ....
कर दें पावन हर इक मन का कोना.......
हम चले नेक रस्ते पे .... ।।३।।

हा हिंद देश माझा

आनंद कंद ऐसा । हा हिंद देश माझा ।।

सत्यास ठाव देई

वृत्तीस ठेवी न्याची

सत्यासि मानि राजा। हा हिंद देश माझा ।।१।।

जगदीश जन्म घेई,

पदवीस थोर नेई

चढवी स्वधर्म साजा । हा हिंद देश माझा ।।२।।

जनकादि राजयोगी

शुक वामदेव त्यागी

धुमवीति कीर्तिवाजा । हा हिंद देश माझा ।।३।।

दमयंती जानकी मी,

शीलास भुषवीती,

नटली नटेश गिरिजा । हा हिंद देश माझा ।।४।।

विश्वास मोह घाली,

ऐशी मुकुंद मुरली

रमवी जिथे निकुंजा । हा हिंद देश माझा ।।५।।

या भारतात ....

या भारतात बंधुभाव नित्य वसू दे, दे वरचि असा दे
हे सर्व पंथ संप्रदाय एक दिसू दे, मतभेद नसू दे !
नांदोत सुखे गरिब अमिर एक मतांनी
मग हिंदु असो ख्रिश्चन वा हो इस्लामी
स्वातंत्र्यसुख या सकलांमाजि वसू दे
दे वरचि असा दे !

सकळांस कळो मानवता राष्ट्रभावना
हो सर्व स्थळी मिळुनी समुदाय प्रार्थना
उद्योगी तरुण शीलवान येथे दिसू दे
दे वरचि असा दे !

जातिभाव विसरुनिया एक हो आम्ही
अस्पृश्याता समूळ नष्ट हो जगातुनी
खलनिंदकामनीहि सत्य, न्याय वसू दे
दे वरचि असा दे !

सौदंर्य रमो घरघरांत स्वार्गीयापरी
ही नष्ट होऊ दे विपत्ति भीति बावरी
तुकड्यास सदा या सेवेमाजि वसू दे
दे वरचि असा दे !

संत तुकडोजी महाराज

जयोऽस्तुते

जयो स्तुते श्री महन्मंगले शिवास्पदे शुभदे ।
स्वतंत्रते भगवती त्वामहं यशोयुतां वंदे !।। धृ।।
राष्ट्राचे चैतन्य मूर्त तू नीति संपदांची ।
स्वतंत्रते भगवती श्रीमती राज्ञी तू त्यांची ।
परवशतेच्या नभात तूची आकाशी होशी ।
स्वतंत्रते भगवती चांदणी चमचम लखलखशी
गालांवरच्या कुसुमी किंवा कुसुमांच्या गाली।
स्वतंत्रते भगवती तूच जी विलसतसे लाली ।
तू सूर्याचे तेज उदधिचे गांभीर्यहि तूची ।
स्वतंत्रते भगवती अन्यथा ग्रहण नष्ट तेची
मोक्ष मुक्ति ही तुझीच रुपे तुलाच वेदांती ।
स्वतंत्रते भगवती योगिजन परब्रह्म वदती ।
जे जे उत्तम उदात्त उन्नत महन्मधुरे ते ते ।
स्वतंत्रते भगवती सर्व तव सहचारी होते
हे अधम रक्तरंजिते ! सुजनपूजिते ! श्री स्वतंत्रते
तुजसाठी मरण ते जनन ।
तुजवीण जनन ते मरण ।
तुज सकल चराचर शरण ।
भरतभूमिला दृढलिंगना कधि देशिल वरदे ?
स्वतंत्रते भगवती त्वामहं यशोयुतां वंदे !

हिमालयाच्या हिमसौधाच्या लोभ शंकराला ।
क्रीडा तेथे करण्याचा का तुला वीट आला ?
होय आरसा अप्सरासांना सरसे करण्याला
सुधाध्वल जान्हवीस्त्रोत तो का गे त्वा त्यजिला ?

स्वतंत्रते ! या सुवर्णभूमित कमती काय तुला ?
कोहिनूरचे पुष्प रोज घे ताजे वेणीला
ही सकलश्रीसंयुता आमची माता भारती असता
का तुवा ढकलुनी दिधली ?
पूर्वीची ममता सरली
परक्यांची दासी झाली

जीव तळमळे का तू त्यजिले, उत्तर याचे दे
स्वतंत्रते भगवती त्वामहं यशोयुतां वंदे !
स्वातंत्र्यवीर सावर

स्वातंत्र्यवीर सावरकर

सबके लिए खुला है; मंदिर ये हमारा......

सबके लिए खुला है, यें मंदिर म्हारा.... हमारा
मतभेद को भूला है , मंदिर ये हमारा ।।धृ।।

आवो कोई भी पंथी, आवो कोई भी धर्मी;
देशी विदेशीयों का, मंदिर ये हमारा ये हमारा ।।१ ।।

मैदान पर बिछाया, डाला है एक आसन;
सब देवता स माता, मंदिर ये हमारा ।।२।।

मानव का धर्म क्या है, मिलती है राह जिस में ,
चाहता भला सभी का, मंदिर ये हमारा ।। ३ ।।

आवो ! सभी मिलेंगे; समुदाय प्रार्थना में,
तुकडया कहें उमर हैं; मंदिर ये हमारा ।।४।।

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

या जगतात शांतिभाव

या जगतात शांतिभाव नित्य असू दे ।
हीच वृत्ती राहू दे ।। धृ।।
नको जातपात, भेदभाव मनी हो ।
नको धनवान, गरीब भेद हा ।
वंशभेद वर्णभेद नष्ट होऊ दे । हीच वृत्ती राहू दे ।।१।।
नको युद्ध आम्हा, नको अणुबॉम्ब हा ।
मिळू दे मानवी जीवना स्थीर लाभ हा ।
हवी सहिष्णुता ठायी ठायी हीच असू दे ।
हीच वृत्ती राहू दे ।।२।।
नको साम्राज्यशाही, हवी लोकशाही ही
मनामनाचे गुंफुनी धागे गुंफत राही ।
राहोत सुखी सर्व एकमतानी, जीच वृत्तीर
पूर्व – पश्चिम मने एक होऊ दे ।
स्वतंत्रतेत सर्व देश नित्य नांदू दे ।
होऊ दे संगम दोन्ही संस्कृती । हीच वृत्ती
होवोत सुखी मन एक दिलाने ।
नांदोत या विश्वात शांती प्रेमाने ।
मानवता ही एक होऊ दे । हीच वृत्ती राहू

पसायदान

आता विश्वात्मकें देवे । येणे वाग्यज्ञ तोषावें ।
तोषोनि मज द्यावे । परसायदान हे ।।१।।
जे खळांची व्यंकटी सांडो । तया सत्कर्मी रतीं वाढो ।
भूता परस्परे पडो । मैत्र जिवांचे ।।२।।
दुरितांचे तिमीर जावे । विश्व स्वधर्मसुर्ये पाहो ।
जो जे वांछील तो ते लाहो । प्राणिजात ।।३।।
वर्षत सकळमंगळी । ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी ।
अनवरत भुमंडळी । भेटतू भूतां ।।४।।
चलां कल्पतरुंचे आरव । चेतना चिन्तामणीचे गांव ।
बोलते ते अर्णव । पीयुषाचे ।।५।।
चंद्रमे जे अलांछन । मार्तंड जे तापहीन ।
ते सर्वाही सदा सज्जन । सोयरे होतु ।।६।।
किंबहुना सर्वसुखी । पूर्ण होऊनी तिही लोकी ।
भजि जो आदिपुरुखी । अखंडीत ।।७।।
आणि ग्रंथोप जीवीये । विशेषी लोकी इये ।
दृष्टादृष्ट विजये । हो वावेची ।।८।।
येथ म्हणे श्री विश्वेश्वरावो । हा होइल दानपसाओ ।
येणे वरे ज्ञानदेवो । सूखीया झाला, सुखीया झाला ।।
सुखीया झाला ।।

RULES AND REGULATIONS

1) All the students must behave well mannered in the college campus.

2) All the students must be present in the campus at scheduled time from 11-30 a.m. to 5-30 p.m.

3) Don't miss the period for any reason and don't roam in the campus unnecessarily.

4) Don't make use of mobile in the Classroom and in the Campus.

5) Any type of Ragging is prophibited in the college campus.

6) Daily presence of the student is compulsory for each lecture and for each and every practical work.

7) Sanction your leave opplication from the Principal and submit it to Attendance Department.

8) At the end of each month, monthly attendance will be flashed on the Notice Board.

9) On every National Flag Day, on Practice - Teaching day, for college Programmes, and on every Saturday Uniform is compulsory.

10) All Students should follow the library and office rules and instructions.

11) All the students should be aware of keeping the class and the surrounding clean and tidy.

वैशिष्टये :

- महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग संचलित
- स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेडचे कायम संलग्निकरण
- प्रशस्त व सुसज्ज इमारत
- अनुभवी, निष्णांत व पूर्णवेळ प्राध्यापक वृंद
- कुशल व तत्पर कार्यालयीन सेवा
- उज्वल निकालाची परंपरा
- आधुनिक व संपूर्ण शैक्षणिक सुविधा
- परिपूर्ण संगणक प्रयोगशाळा व इंटरनेट (LAN) सुविधा
- समृध्द व अद्यावत ग्रंथालय
- ई- ग्रंथालय सुविधा
- Virtual Learning Classroom ची सुविधा
- भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन यांचे मान्य असलेल्या सर्व प्रकारच्या शिष्यवृत्ती व शैक्षणीक शुल्क (फ्रीशीप) सवलत, ईबीसी / पीटीसी / एसटीसी चीसुविधा
- महिला विद्यार्थीनीसाठी विशेष सुरक्षा यंत्रणा

महाविद्यालयातील इतर अभ्यासक्रम

- नियमित एम.एड.
- य.च.म.मु.वि. नाशिक सुट्टीतीत बी.एड.
- पीएच.डी.साठी स्वा.रा.ती.म.वी. नांदेड मान्यता प्राप्त संशोधन केंद्र

नोट : प्रवेश प्रक्रिये संदर्भात महाराष्ट्र शासनाची केंद्रिय प्रवेश प्रक्रिया माहिती पुस्तिका पहावी.

590014182524 – 86